

/ **Lerend bouwen | betere scholen kostenefficiënt en sneller bouwen** door middel van standaardisatie

Sneller en goedkoper betere schoolgebouwen bouwen

Veel schoolgebouwen zijn verouderd, ongezond, niet duurzaam en niet inclusief.* Dit heeft meerdere oorzaken, maar één daarvan is dat we niet goed weten hoe we snel en kostenefficiënt goede schoolgebouwen kunnen bouwen. Immers, hoe sneller en goedkoper we schoolgebouwen kunnen vernieuwen, hoe sneller meer schoolgebouwen weer toekomstbestendig zijn.

Standaardisatie als onderdeel van de oplossing

Het standaardiseren van het bouw- en renovatieproces, door producten, procedures en werkprocessen repeteerbaar te maken, kan helpen om sneller en goedkoper schoolgebouwen toekomstbestendig te maken. Daar zijn we nog niet, en daarom is het belangrijk dat we samen gaan innoveren, bouwen en leren hoe dat moet.

VO RAAD

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

PO RAAD

Voorstel voor het Nationaal Groeifonds om in labs te innoveren, bouwen en leren

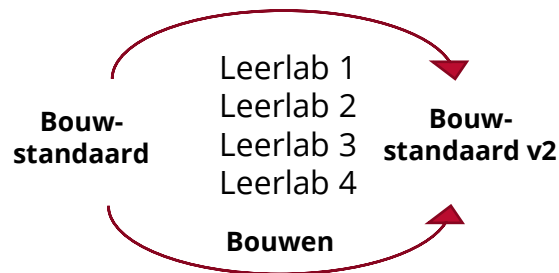
Het Ministerie van OCW, de PO-Raad en de VO-raad werken gezamenlijk aan het voorstel voor het Nationaal Groeifonds, om met hun steun in een netwerk met veel verschillende partijen kennis te ontwikkelen en toepassen om gestandaardiseerd goede schoolgebouwen toekomstbestendig te maken.

U kunt hierbij aansluiten!

Kennisnetwerk | hoe de leerlabs gaan werken

We leren in leerlabs

In een leerlab ontwikkelt een verzameling van partijen gezamenlijk kennis en passen zij deze toe in de bouw of renovatie van schoolgebouwen. Elk leerlab kent een andere focus, zoals modulair bouwen of de renovatie van gebouwen van een bepaalde bouwtypologie. Alle labs vertrekken vanuit een standaard van kwaliteitseisen*. De vraag is vervolgens met welke innovaties dit kwaliteitsniveau het meest doelmatig kan worden gebouwd. Er worden concepten en prototypes ontworpen, gebouwen gebouwd en/of gerenoveerd en geleerd welke standaarden kunnen worden opgeschaald op landelijk niveau.

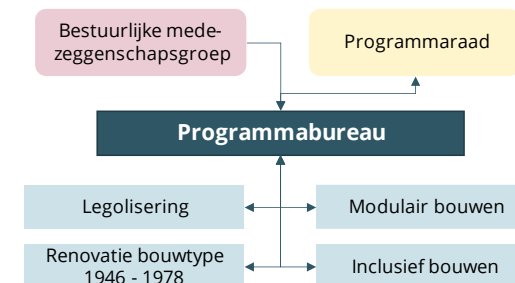
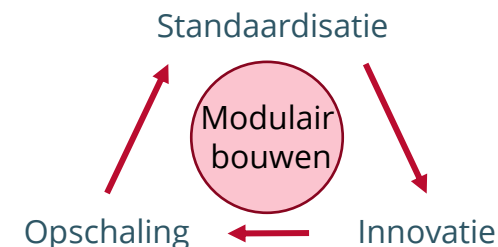

We leren cyclisch

In meerdere cycli bouwt elk leerlab met hun eigen focus een of meerdere nieuwe schoolgebouwen. Hierbij ligt de focus op het leren hoe het vastgestelde kwaliteitsniveau zo goedkoop en snel mogelijk gebouwd kan worden. Na elke bouwcyclus worden inzichten uit de innovatie gebundeld en meegenomen in een nieuwe bouwstandaard. Daarnaast kan er gekozen worden om de voor de leerlabs afgesproken kwaliteitseisen te verhogen, bijvoorbeeld omdat in een leerlab als bijvangst lessen zijn opgedaan over hoe nog beter duurzaam, inclusief of onderwijsadaptief gebouwd kan worden.

We leren in een breder kennisnetwerk**

De uitvoering van de leerlabs wordt gecoördineerd door een programmabureau. Zij helpen opbrengsten uit de leerlabs op te halen, delen deze en ondersteunen daarmee het ontstaan van het kennisnetwerk. De programmaraad bestaat uit belanghebbende partijen uit het veld, zoals schoolbesturen, gemeenten, kenniscentra en wetenschappers. Zij adviseren over de aanpak in de leerlabs. Ook worden hier opbrengsten gedeeld en getoetst aan de praktijkervaring.

* Dit kwaliteitsniveau wordt nog nader afgesproken, maar ziet waarschijnlijk toe op onderdelen als duurzaamheid, onderwijsfunctionaliteit, binnenklimaat, en inclusiviteit.

Het basisniveau ligt hoger dan de huidige wettelijke eisen, omdat het uitgangspunt is dat de nieuwe scholen toekomstbestendig zijn.

** Hier weergegeven leerlabs zijn slechts ter illustratie. Zowel het aantal als de selectie van de leerlabs kan nog veranderen gedurende de aanvraag en de eventuele uitvoering van het plan.

Enthousiast? Werk mee aan het voorstel!

Sluit je aan bij een **werkgroep** ...

We vormen in deze fase een klein aantal werkgroepen waarin concrete ideeën voor leerlabs worden uitgewerkt. Deze ideeën worden opgenomen in het voorstel een concreet beeld te schetsen van de beoogde invulling en resultaten van de leerlabs. Bij honorerings van het voorstel maakt een werkgroep een doorstart als leerlab.

Deelnemers aan de werkgroep komen tot begin december elke twee weken bijeen om het Plan van Aanpak uit te werken. Van elke deelnemer wordt een actieve bijdrage gevraagd. Dit betekent **voorbereiding en aanwezigheid bij drie bijeenkomsten en meelesen op het concept- en definitief voorstel.**

... of de **programmaraad**

De programmaraad bestaat uit partijen die zich committeren aan het voorstel en tijdens het schrijven ervan als kennisbron fungeren. Werkgroepleden kunnen de raad benaderen om input te geven op het voorstel op basis van uw expertise of ervaring. Bij honorerings van het voorstel maakt de programmaraad een doorstart als programmaraad van het kennisnetwerk.

Partijen in de programmaraad worden bij de totstandkoming van het voorstel periodiek op de hoogte gehouden. Ook is het mogelijk dat we u benaderen met specifieke vragen. De geschatte tijdsinvestering is **minimaal eenmalig een dagdeel** en daarnaast afhankelijk van uw precieze betrokkenheid.

Belangrijkste mijlpalen tot indiening van het voorstel

- **Oktober** – Vormen van de werkgroepen om leerlabs uit te werken
- **8 november** – Brede bijeenkomst over de stand van zaken en mogelijkheid om input te geven op het voorstel
- **16 december** – Conceptvoorstel
- **3 februari** – Indienen voorstel NGF

Meer weten? Neem contact op!

Wil je meedoen aan het voorstel? Heb je ideeën? Of vragen? Neem dan vooral contact met ons op.

Annick Hutten – OCW (a.e.hutten@minocw.nl)
Tanja van Nes – PO- en VO-Raad (t.vannes@poraad.nl)
Jelte Schievels – AEF (j.schievels@aef.nl)